

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.2.2024

Druk nr 232

Warszawa, 15 lutego 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjętą przez Senat na 6. posiedzeniu w dniu 15 lutego 2024 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

- o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin wraz z projektem tej ustawy.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senator Ewę Matecką do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Małgorzata Kidawa-Błońska

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 15 lutego 2024 r.

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Jednocześnie upoważnia panią senator Ewę Matecką do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin

Art. 1. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2023 r. poz. 1280, 1429 i 1834) w art. 13 w ust. 1 po pkt 1d dodaje się pkt 1e w brzmieniu:

„1e) okresy zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy w przypadku, gdy stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej;”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel wydania i adresaci projektowanej ustawy

Projekt ustawy stanowi realizację postulatu Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Krajowej Administracji Skarbowej, zawartego we wniesionej do Senatu petycji (P10-63/23).

Celem ustawy jest potraktowanie jako równorzędnych ze służbą w Służbie Celnej (dalej: SC) okresów zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej (pracowników), którzy wykonywali zadania przypisane SC z dniem 1 września 2003 r., i których stosunki pracy zostały następnie przekształcone w stosunki służby na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (dalej: u.SC z 1999 r.) albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (dalej: u.SC z 2009 r.). Zakończy to dyskryminację grupy cywilnych pracowników, których okres pracy przy wykonywaniu zadań przypisanych Służbie Celnej miał być (zgodnie z wymienionymi wyżej ustawami) wliczany do okresu służby w niej, co przekreśliła – dokonana w maju 2017 r. – nowelizacja ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej, niezależnie od późniejszych zmian tytułu: ustawa zaopatrzeniowa).

Ustawa dotyczy relatywnie niewielkiej – około czterystuosobowej – grupy pracowników, wykonujących zadania przekazane Służbie Celnej na podstawie art. 24 pkt 1 lit. b tiret drugie i czwarte ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (dalej: u.WKS). Są to osoby wykonujące niegdyś zadania w zakresie:

- 1) wymiaru i poboru podatku od towarów i usług z tytułu importu towarów;
- 2) szczególnego nadzoru podatkowego;
- 3) wymiaru i poboru podatku akcyzowego;
- 4) kontroli przestrzegania legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców.

Największą grupę tych pracowników stanowiły osoby wymienione w pkt 2, więc to na ich przykładzie przedstawiono poniżej stan prawny, jego zmiany oraz ich konsekwencje. Sytuacja pozostałych – dużo mniej licznych – pracowników jest bowiem analogiczna.

2. Rys historyczny

2.1. Szczególny nadzór podatkowy

Szczególny nadzór podatkowy (dalej: nadzór), obecnie już w sensie formalnym nieistniejący, był jedną z form realizacji ustawowych zadań kontroli skarbowej i wywiadu skarbowego, obejmującą:

- 1) produkcję, import, eksport i obrót niektórymi wyrobami akcyzowymi (między innymi alkoholami i olejami opałowym i napędowym), w tym przez podmioty prowadzące działalność nielegalną („bez zachowania warunków oraz form przewidzianych przepisami prawa”; art. 35b i art. 35d ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej; dalej: u.k.s.);
- 2) organizację gier hazardowych w kasynach, salonach gier i na automatach do gry (również tych nielegalnych).

W okresie międzywojennym urzędnicy wykonywali te zadania w urzędach skarbowych akcyz i monopolu państwowych. Po II wojnie światowej utworzone zostały izby akcyzowo-celne, którym podlegały urzędy akcyzowe. W 1950 r. zadania zostały rozdzielone: celne – przekazano Ministerstwu Handlu Zagranicznego (ściśle: Centralnemu Zarządowi Cei, a następnie Głównemu Urzędowi Cei, który w 1997 r. został podporządkowany Ministerstwu Finansów), zaś akcyzowe – wydziałom finansowym wojewódzkich i powiatowych rad narodowych, a po reformie wojewódzkiej z 1975 r. – Okręgowym Zarządom Dochodów Państwa i Kontroli Finansowej; następnie – od 1983 r. – zadania te wykonywały Izby Skarbowe, a w końcu – od 1992 r. – Urzędy Kontroli Skarbowej (dalej: UKS).

Jednolita, umundurowana SC powstała w 1999 r. – mocą u.SC z 1999 r. Tzw. funkcjonariusze administracji celnej (pracownicy, których nie należy mylić z funkcjonariuszami SC), którzy w dniu wejścia tej ustawy w życie (15 września 1999 r.), wykonywali zadania przewidziane dla SC, mogli otrzymać propozycje pełnienia służby, a ich dotychczasowe stosunki pracy przekształcały się – po przyjęciu propozycji – w stosunki służby (art. 91 ust. 1–4 i art. 92 u.SC z 1999 r.). Ustawa gwarantowała, że – jeśli przepisy uzależniały

prawo do świadczeń lub ich wymiar od okresu pełnienia służby – pracownicy, którzy stali się funkcjonariuszami SC, zachowywali ciągłość służby z zaliczeniem dotychczasowego okresu pracy, a wcześniejsze okresy zatrudnienia w administracji celnej traktowano jako pełnienie służby (art. 94 ust. 1 i 2 u.SC z 1999 r.).

SC przejęła zadania nadzoru od UKS (wraz z pracownikami je wykonującymi) dopiero z dniem 1 września 2003 r., wraz z wejściem w życie u.WKS (uchylającej w u.k.s. rozdział 3b i jednocześnie dodającej analogiczny rozdział 1a w u.SC z 1999 r.). Był to element przygotowań do wstąpienia Polski do Unii Europejskiej i wynikających z tego poważnych zmian organizacyjnych, obejmujących również migrację licznych pracowników i funkcjonariuszy aparatów skarbowego i celnego. W tym właśnie kontekście, zajmujący się nadzorem cywilni pracownicy UKS mogli wówczas albo otrzymać propozycje przeniesienia do innych jednostek organizacyjnych (na podstawie art. 32 ust. 1 u.WKS), albo też – z urzędu albo na swój wniosek – otrzymać propozycje pełnienia służby w SC. Jej przyjęcie oznaczało przekształcenie stosunku pracy w stosunek służbowy z wliczeniem do okresu służby w SC również stażu pracy w służbie cywilnej lub jednostkach organizacyjnych administracji celnej (art. 22b ust.1, 6 i 8 u.SC z 1999 r. dodany mocą art. 24 pkt 4 u.WKS). Od tego czasu zadania w zakresie nadzoru wykonywali więc zarówno cywilni pracownicy jak i funkcjonariusze celni, ponieważ to dyrektorzy poszczególnych Izb Celnych decydowali o tym, kiedy i kto otrzyma propozycję pełnienia służby. Raz jeszcze należy podkreślić, że ustawodawca – w art. 22b ust. 8 u.SC z 1999 r. – jednoznacznie stwierdził, iż „[c]złonkowi korpusu służby cywilnej, który (...) stał się funkcjonariuszem celnym, okres stażu pracy w służbie cywilnej lub jednostkach organizacyjnych administracji celnej wlicza się do okresu służby w Służbie Celnej”, czym w praktyce zrównał status pracowników i funkcjonariuszy.

Nadzór „przestał istnieć” – jako odrębna instytucja prawna – z końcem października 2009 r., wraz z wejściem w życie u.SC z 2009 r. Jego zadania zostały bowiem włączone w zakres „kontroli wykonywanej przez Służbę Celną” (tej, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 2 i 3 i w ust. 3 pkt 1 tejże ustawy) i przypisane wyłącznie funkcjonariuszom. Cywilni pracownicy, którzy wówczas wciąż jeszcze wykonywali te zadania, musieli uzyskać status funkcjonariuszy celnych przez przyjęcie propozycji pełnienia służby (złożonej z urzędu albo na wniosek). Ich stosunki pracy jako członków korpusu służby cywilnej przekształcały się w stosunki służbowe na podstawie aktu mianowania, a okres stażu pracy w służbie cywilnej lub jednostkach organizacyjnych (podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw

finansów) wliczano do okresu służby w SC (art. 99 ust. 1, 2, 7 i 8 u.SC z 2009 r.). Stosunkowo najwięcej takich pracowników zostało funkcjonariuszami z dniem 1 lipca 2010 r. Na marginesie należy wspomnieć, że urzędowa praktyka w zakresie formalnego przekształcania stosunków pracy pracowników (tych, którzy przyjęli propozycję pełnienia służby w SC) w stosunki służbowe na podstawie aktu mianowania była niejednolita. W niektórych Izbach Celnych pracownicy ci otrzymywali akty mianowania, w innych uznawano, że do powstania stosunków służbowych doszło *ex lege* i wydawano pracownikom jedynie zaświadczenia (samo złożenie oświadczenia o przyjęciu propozycji pełnienia służby w SC uznawano za alternatywny – w stosunku do aktu mianowania – sposób nawiązania stosunku służbowego).

W związku z utworzeniem – na początku 2017 r. – Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: KAS), niegdysiejsi cywilni pracownicy nadzoru – będący już funkcjonariuszami SC – stali się funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej (dalej: SC-S), z zachowaniem ciągłości służby (art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej; dalej: przepisy wprowadzające). Co więcej, ustawodawca postanowił wyrazić, że „[d]o okresu służby w Służbie Celno-Skarbowej (...), od którego zależą uprawnienia i świadczenia należne funkcjonariuszowi (...) wlicza się okres: (...) służby w Służbie Celnej; (...) pracy w (...) izbach skarbowych i urzędach skarbowych (...) urzędach kontroli skarbowej (...) administracji celnej” (art. 171 ust. 2 przepisów wprowadzających). Niezależnie od tego, członek korpusu służby cywilnej (zatrudniony w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS) mógł (może) otrzymać (z urzędu albo na wniosek) propozycję przeniesienia do pełnienia służby w SC-S. Wówczas jego dotychczasowy stosunek pracy przekształcał (przekształca) się w stosunek służbowy na podstawie aktu mianowania, a staż pracy w służbie cywilnej lub jednostkach organizacyjnych KAS wlicza się do okresu służby w SC-S (art. 150 ust. 1, 2 i 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej).

Podsumowując: zadania mieszczące się dawniej w zakresie nadzoru (niezależnie od jego usytuowania w strukturach administracyjnych) były wykonywane najpierw wyłącznie przez pracowników cywilnych, następnie przez pracowników cywilnych oraz funkcjonariuszy, a w końcu – wyłącznie przez funkcjonariuszy (początkowo SC, a ostatecznie SC-S). Co kluczowe, owe zadania były tożsame niezależnie od formalnego statusu osób je wykonujących (pracownicy, funkcjonariusze), a ustawodawca postanowił, że „cywilny” staż

pracy w nadzorze będzie wliczany do okresu pełnienia służby w SC lub SC-S, zaś zasadność tej regulacji nie była negowana ani podważana.

2.2. Zabezpieczenie społeczne osób zajmujących się nadzorem

Na przedstawione wyżej regulacje sytuacji zawodowej osób wykonujących zadania z zakresu nadzoru, nakładają się zmiany unormowań dotyczących ich zabezpieczenia społecznego. Co oczywiste, cywilni pracownicy objęci nim byli w ramach powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych (Zakład Ubezpieczeń Społecznych), którym początkowo objęto również funkcjonariuszy SC, a następnie SC-S (art. 6 ust. 1 pkt 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Zapewniało im to wyraźnie niższą – w porównaniu z funkcjonariuszami innych służb mundurowych – ochronę i wzbudziło wątpliwości natury konstytucyjnej, potwierdzone wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 3 marca 2015 r. (sygn. akt K 39/13, OTK ZU nr 3/A/2015, poz. 27). Z dniem 1 stycznia 2018 r. ustawodawca – mocą ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy zaopatrzeniowej (dalej: nowela majowa) – objął więc „mundurowym” zaopatrzeniem społecznym również funkcjonariuszy SC-S, a także dawnych funkcjonariuszy SC, w tym tych, których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b u.SC z 1999 r. albo art. 99 u.SC z 2009 r. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą zaopatrzeniową – tzw. emerytura policyjna miała przysługiwać funkcjonariuszowi mającemu 15-letni staż służby (przy czym do czerwca 2022 r. wymagane było dodatkowo ukończenie 55 roku życia i posiadanie co najmniej 5-letniego stażu służby w rozpoznawaniu, wykrywaniu, zapobieganiu i zwalczaniu określonych rodzajów przestępstw i wykroczeń opisanych w art. 1 ust. 2 pkt 4 i 5 u.SC z 1999 r., a następnie w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 u.SC z 2009 r.; art. 12 ustawy zaopatrzeniowej).

W odniesieniu do dawnych pracowników nadzoru szczególne znaczenie ma to, że nowela majowa wprost stanowi – w art. 22 ust. 2 – iż w wypadku funkcjonariuszy SC lub SC-S okresy pracy w służbie cywilnej, w administracji celnej i w jednostkach organizacyjnych (art. 22b ust. 8 i art. 94 ust. 2 u.SC z 1999 r. oraz art. 99 ust. 8 u.SC z 2009 r.) „nie są traktowane jako okresy służby, ani okresy równorzędne ze służbą” w rozumieniu ustawy zaopatrzeniowej (przepis ten jest przedmiotem prac Trybunału Konstytucyjnego, wszczętych na wniosek Federacji Związków Zawodowych Służby Celnej z 10 lipca 2017 r., sygn. akt K 8/18). Regulacja ta – choć oczywiście sprzeczna z wcześniejszymi deklaracjami ustawodawcy – była początkowo wewnętrznie spójna, ponieważ – do połowy 2019 r. – ustawa zaopatrzeniowa nie uznawała za okresy równorzędne ze służbą żadnych okresów „cywilnego” zatrudnienia jakichkolwiek

pracowników, którzy następnie zostali funkcjonariuszami SC albo SC-S. Później jednak ustawodawca zmienił to dwukrotnie:

- 1) najpierw – od 1 lipca 2019 r. (mocą ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy zaopatrzeniowej) – za równorzędne ze służbą uznał okresy zatrudnienia funkcjonariuszy (od 15 września 1999 r., czyli od powstania SC, do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby), „w przypadku, gdy osoba, która wykonywała zadania przypisane dla Służby Celnej, otrzymała akt mianowania skutkujący tym przekształceniem” (art. 13 ust. 1 pkt 1d ustawy zaopatrzeniowej); regulacja ta – zgodnie z literalnym brzmieniem, potwierdzonym orzecznictwem sądów administracyjnych – dotyczy jednak tylko funkcjonariuszy celnych zatrudnionych w administracji celnej (czyli grupy pracowników, których stosunek pracy uległ przekształceniu w stosunek służbowy na podstawie art. 91 u.SC z 1999 r.);
- 2) następnie – od 10 czerwca 2022 r. (mocą ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy zaopatrzeniowej) – za równorzędne ze służbą ustawodawca uznał również okresy zatrudnienia w Inspekcji Celnej oraz okresy zatrudnienia inspektorów prowadzących czynności dochodzeniowo-śledcze na podstawie u.k.s., pracowników wywiadu skarbowego, a także niektórych inspektorów i pracowników kontroli skarbowej.

Obie te nowelizacje nadawały „mundurowe” uprawnienia emerytalne pewnym grupom niegdyśszych cywilnych pracowników, ale ustawodawca bezzasadnie pominął w nich osoby wykonujące zadania w zakresie nadzoru.

3. Projektowany stan prawny

Ustawa zmierza do uznania za równorzędne ze służbą w SC (i SC-S) okresów zatrudnienia pracowników nadzoru od 1 września 2003 r. (czyli od dnia przypisania ich zadań SC) do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby. Pracownicy ci zostali bowiem „przeniesieni z zadaniami” z UKS do Izb Celnych i wykonywali zadania przypisane SC, sukcesywnie stając się jej funkcjonariuszami.

Regulacja jest uzasadniona tym, że:

- 1) art. 22 ust. 2 noweli majowej – o nietraktowaniu, w kontekście świadczeń „mundurowych”, okresów pracy w administracji celnej i w jednostkach organizacyjnych

jako okresów służby albo okresów równorzędnych ze służbą – jest jawnie sprzeczny z wcześniejszymi jednoznacznymi zapewnieniami ustawodawcy o traktowaniu okresów „cywilnego” zatrudnienia jako okresów pełnienia służby oraz o zaliczaniu do niej „cywilnego” stażu pracy, jeśli przepisy uzależniały prawo do świadczeń lub ich wymiar od okresu pełnienia służby (art. 94 ust. 1 u.SC z 1999 r.; art. 99 ust. 8 u.SC z 2009 r.); przepis ten budzi więc zasadnicze wątpliwości co do zgodności z wywodzoną z art. 2 Konstytucji zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, ponieważ ustawodawca powinien wywiązać się ze swych zobowiązań, wynikających z ukształtowanej tej grupy pracowników (którzy – w przedstawionych wyżej okolicznościach – stali się funkcjonariuszami SC) ekspektatywy uwzględniania w całokształcie ich uprawnień jako funkcjonariuszy SC i SC-S również okresu ich zatrudnienia przy wykonywaniu zadań nadzoru;

- 2) pracownicy nadzoru (i osoby pozostające z nimi w sytuacji analogicznej) nie powinni być, w świetle konstytucyjnej zasady równości (art. 32 ust. 1 Konstytucji), różnicowani (dyskryminowani) w obrębie ich grupy na podstawie nierelevantnego kryterium daty uzyskania mianowania w SC, ponieważ zależała ona wyłącznie od dopełnienia przez dyrektorów Izb Celných określonych formalności, nierzutujących na merytoryczne wykonywanie konkretnych zadań, najpierw ustawowo określanych mianem nadzoru, a od końca października 2009 r. – kontrolą (w zakresie określonym w art. 30 ust. 2 pkt 2 i 3 i w ust. 3 pkt 1 u.SC z 2009 r.);
- 3) za sprawą dwóch, opisanych powyżej, zmian ustawy zaopatrzeniowej, doszło do wyraźnie gorszego potraktowania niegdysiejszych pracowników nadzoru (i osób pozostających z nimi w sytuacji analogicznej), których zadania weszły od 1 września 2003 r. w zakres zadań SC (na podstawie art. 24 pkt 1 lit. b tiret drugie i czwarte u.WKS), w porównaniu do innych grup pracowników „przeniesionych z zadaniami” do SC, co budzi zasadnicze wątpliwości w kontekście zasady równości wynikającej z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

W zamierzeniu, ustawa ma wejść w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Data jej ogłoszenia jest niemożliwa do przewidzenia, a celem takiego unormowania jest umożliwienie właściwym organom stosownego naliczenia odpowiednich świadczeń przy możliwie jak największym skróceniu okresu dyskryminacyjnego traktowania opisanej grupy niegdysiejszych pracowników nadzoru, a dziś – funkcjonariuszy SC-S.

4. Skutki regulacji oraz konsultacje

Regulacja rzutować będzie na zakres uprawnień emerytalnych oraz możliwość otrzymywania świadczenia motywacyjnego przez nieznaczną liczebnie – około czterystuosobową – grupę aktywnych zawodowo funkcjonariuszy SC-S, dawniej „przeniesionych zadaniami” do SC mocą u.WKS. Szczegóły zostały przedstawione w *Ocenie Skutków Regulacji*.

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zostały zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Wyniki konsultacji zostały przedstawione w *Ocenie Skutków Regulacji*.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zakres przedmiotowy projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Tytuł projektu: <i>ustawa o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin</i> Przedstawiciel wnioskodawcy: senator Ewa Matecka Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Michał Pruszyński, główny ekspert, tel. 22 694 9557 w zakresie OSR: Marian Fałek, główny ekspert, tel. 22 694 9082	Data sporządzenia: 15 lutego 2024 r. Źródło: petycja Nr druku: 33, 33 S
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany? W petycji (P10-63/23) wniesionej do Senatu Ogólnopolski Związek Zawodowy Krajowej Administracji Skarbowej (OZZ KAS) zwrócił uwagę na problem funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, którzy od 1 września 2003 r. wykonywali zadania przypisane ówczesnej Służbie Celnej jako członkowie korpusu służby cywilnej (pracownicy), po czym ich stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie: art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. Petycja OZZ KAS wiąże się z mniej korzystnym traktowaniem wskazanej grupy osób w kontekście uprawnień emerytalnych w porównaniu z pozostałymi funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej. W świetle bowiem przepisów <i>ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej</i> okres wykonywania przez tych funkcjonariuszy – w ramach uprzednio wiążącego ich stosunku pracy – zadań przypisanych Służbie Celnej nie może zostać wliczony do okresu służby. Opisywany stan prawny dotyka relatywnie niewielkiej grupy funkcjonariuszy. Według danych posiadanych przez Krajową Administrację Skarbową (KAS), ogólna liczba członków korpusu służby cywilnej, których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie wyżej powołanych przepisów wynosiła 1024 osób, z tym że liczba funkcjonariuszy, którzy na dzień 31 grudnia 2023 r. dalej pełnili służbę w jednostkach organizacyjnych KAS, wynosiła 400 osób¹.	2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt. W projekcie <i>ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin</i> proponuje się uznać za równorzędne ze służbą w Służbie Celnej okresy zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej przypadające od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy, jeżeli stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. Zaproponowana w treści projektowanego przepisu data początkowa, tj. 1 września 2003 r., jest datą wejścia w życie ustawy przypisującej Służbie Celnej zadania grupy dotychczasowych pracowników (<i>ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych</i>).
---	--

¹ Ministerstwo Finansów; konsultacje projektu ustawy, załącznik do pisma z dnia 25 stycznia 2024 r. nr DBM8.106.1.2024

Oczekuje się, że projektowana ustawa zakończy dyskryminację grupy funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (dawnych członków korpusu służby cywilnej), których okresy pracy przy wykonywaniu zadań przypisanych Służbie Celnej nie mogą być wliczane do okresu służby. Zmiana zadośćuczyni zasadzie równości wobec prawa, wpłynie na możliwość otrzymania świadczenia motywacyjnego oraz na wysokość świadczenia emerytalnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na specyfikę problemu nie zachodzi konieczność przeglądu rozwiązań wprowadzonych w krajach członkowskich OECD/UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt.

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej , których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej	400	Ministerstwo Finansów (KAS) ²	okres zatrudnienia, w którym uprawniony jako członek korpusu służby cywilnej wykonywał zadania przypisane następnie Służbie Celnej, będzie wliczany do okresu służby
Krajowa Administracja Skarbowa			obowiązek uwzględnienia okresu zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej, poczynając od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy, przy naliczaniu świadczenia motywacyjnego
Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA			obowiązek zaliczenia okresu zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej, poczynając od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy, do okresu służby w Służbie Celnej przy naliczaniu wysokości świadczenia emerytalnego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin został w dniu 28 grudnia 2023 r. przesłany następującym podmiotom: Wiceprezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej; Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji; Ministrowi Sprawiedliwości; Ministrowi Finansów; Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu; Szefowi KAS; Szefowi Służby Cywilnej; Komendantowi Głównemu Policji; Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Szefowi Agencji Wywiadu; Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego; Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego; Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego; Komendantowi Głównemu Straży Granicznej; Komendantowi Straży Marszałkowskiej; Komendantowi Służby Ochrony Państwa; Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej; Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej; Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; Rzecznikowi Finansowemu; Przewodniczącemu Zarządu Krajowego OZZ KAS. Termin przesłania opinii wyznaczono na 26 stycznia 2024 r.

Minister Obrony Narodowej; Minister Sprawiedliwości; Minister – Członek Rady Ministrów Koordynator Służb Specjalnych; Naczelný Sąd Administracyjny; Szef Służby Cywilnej; Komendant Główny Policji; Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Szef Agencji Wywiadu; Szef Służby Wywiadu Wojskowego; Komendant Główny Straży Granicznej; Komendant Straży Marszałkowskiej; Komendant Służby Ochrony Państwa; Dyrektor Generalny Służby Więziennej; Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; Rzecznik Finansowy; Przewodniczący Zarządu Krajowego OZZ KAS nie zgłosili uwag.

W dniu 7 lutego 2024 r. na wspólnym posiedzeniu Komisja Ustawodawcza i Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej przyjęła projekt ustawy bez poprawek.

² Ministerstwo Finansów, załącznik do pisma z dnia 25 stycznia 2024 r. o nr DBM8.106.1.2024

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.

(ceny stałe z 2024 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wydatki ogółem	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Saldo ogółem	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wprowadzając zasadę, że okresy zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej przy wykonywaniu zadań przypisanych Służbie Celnej są traktowane jako równorzędne ze służbą w Służbie Celnej, projektowana ustawa spowoduje, że okres służby w przypadku tych funkcjonariuszy, którzy legitymują się takim stażem pracy, ulegnie wydłużeniu. Z uwagi na to, że okres służby funkcjonariusza wpływa na możliwość otrzymania świadczenia motywacyjnego i jego wysokość, a po przejściu funkcjonariusza na emeryturę – na wysokość otrzymywanego świadczenia emerytalnego, proponowana zmiana pociągnie za sobą skutki finansowe związane ze zwiększeniem wydatków budżetu państwa na zaspokojenie tych należności.

Mając jednak na względzie dane statystyczne obrazujące, na jakim poziomie kształtuje się przeciętny łączny staż (pracy i służby) funkcjonariuszy (31,65 lat) oraz na jakim poziomie kształtuje się przeciętny okres służby funkcjonariuszy stanowiący podstawę do nabycia prawa do emerytury zgodnie z przepisami dotyczącymi zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy służb mundurowych (13,88 lat), należy przyjąć, że projektowana ustawa spowoduje wyższe wydatki budżetu państwa z tytułu wypłaty świadczeń emerytalnych niż z tytułu wypłaty świadczeń motywacyjnych.

Po wejściu w życie ustawy zwiększy się wysokość świadczenia emerytalnego, do którego prawo nabędzie funkcjonariusz spełniający przesłanki z dodawanego pkt 1e, jako że każdy rok służby równa się wzrostowi o 2,6% podstawy wymiaru emerytury. Tym samym wydatki budżetu państwa z tego tytułu będą rosnąć w miarę przechodzenia funkcjonariuszy na emeryturę. Sporządzenie prognozy rozkładu tych wydatków w czasie wymagałoby jednak pozyskania bardziej szczegółowych danych opisujących grupę beneficjentów. Dlatego w analizowanym przypadku pozostaje zastosować podejście konserwatywne i oszacować skutki finansowe ustawy przy założeniu, że wszyscy uprawnieni funkcjonariusze przejdą na emeryturę na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej. W takiej sytuacji wzrost **wydatków budżetu państwa na świadczenia emerytalne** tej grupy funkcjonariuszy wyniesie **ok. 6,1 mln zł w skali roku**, w warunkach z 2024 r.

Ponieważ parametr w postaci przeciętnej długości okresu zatrudnienia w korpusie służby cywilnej przy wykonywaniu zadań przypisanych Służbie Celnej nie jest znany, do celów powyższego wyliczenia przyjęto okres 7-letni z uwagi na to, że relatywnie najwięcej pracowników zostało funkcjonariuszami w połowie 2010 r. Przeprowadzona symulacja pokazuje, że w razie wydłużenia tego okresu o rok (dla wszystkich 400 osób) szacowane wydatki budżetu państwa uległyby zwiększeniu dodatkowo o ok. 1 mln zł w skali roku.

Wpływ projektowanej ustawy na **wydatki budżetu państwa z tytułu świadczenia motywacyjnego** będzie natomiast marginalny, gdyż prawdopodobnie **nie przekroczy 1 mln zł w skali roku**.

	Wobec tego, że zarówno świadczenia motywacyjne, jak i emerytalne podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych (PIT), proponowana regulacja spowoduje równocześnie wzrost dochodów sektora finansów publicznych. W konsekwencji zatem jej wpływ na saldo sektora finansów publicznych będzie niższy niż wpływ na saldo wydatków ogółem. Zważywszy przy tym na zasadę proporcjonalności, o której mowa w <i>Wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego</i>, zgodnie z którą pracochłonność sporządzenia rachunków i koszt pozyskania danych w celu ich wykonania muszą pozostawać w odpowiedniej proporcji do jakości ostatecznej informacji o potencjalnych skutkach ustawy, odstąpiono od próby precyzyjnego oszacowania wielkości wydatków ogółem i ich rozkładu w czasie. Szczegółowy opis metody zastosowanej oszacowania skutków finansowych projektowanej ustawy został zamieszczony w załączniku do OSR.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2024 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu (w szczególności dotyczy to sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw).						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa <u>nie wpłynie w sposób systemowy</u> na rodziny, obywateli oraz gospodarstwa domowe. Proponowane rozwiązanie będzie miało wpływ na stosunkowo nieliczną grupę funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. Ustawa spowoduje, że funkcjonariusze, którzy nadal pozostają w służbie i posiadają odpowiedni staż służby, uzyskają prawo do świadczenia motywacyjnego. Z kolei w przypadku funkcjonariuszy, którzy przejdą na emeryturę, okres zatrudnienia w służbie cywilnej przy wykonywaniu zadań przypisanych następnie Służbie Celnej będzie traktowany jako równorzędny z okresem służby w Służbie Celnej, w związku z czym funkcjonariusze ci uzyskają świadczenia emerytalne w wyższej wysokości.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.

Brak wpływu.

9. Wpływ na rynek pracy.

Brak skutków.

10. Wpływ na pozostałe obszary.

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: system emerytalny funkcjonariuszy	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Projektowane rozwiązanie wpłynie na sposób wyliczania świadczeń emerytalnych w przypadku funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.

Ustawa wejdzie w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie zachodzi konieczność ewaluacji ustawy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).

Szczegółowy opis metody przyjętej do oszacowania skutków finansowych regulacji.

Szczegółowy opis metody przyjętej do oszacowania skutków finansowych regulacji

Wprowadzając zasadę, że okresy zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej przy wykonywaniu zadań przypisanych Służbie Celnej będą traktowane jako równorzędne ze służbą w Służbie Celnej, projektowana ustawa spowoduje, że okres służby, którym legitymują się funkcjonariusze spełniający przesłanki z dodawanego pkt 1e, ulegnie wydłużeniu.

Wpływ ustawy na wysokość wydatków wypłacanych funkcjonariuszom z tytułu świadczenia emerytalnego.

Po wejściu w życie ustawy zwiększy się wysokość świadczenia emerytalnego, do którego prawo nabędzie osoba zaliczana do wyżej wymienionej grupy, co wiąże się z tym, że każdy rok służby równa się wzrostowi o 2,6% podstawy wymiaru. Tym samym wydatki budżetu państwa z tego tytułu będą rosnąć w miarę przechodzenia funkcjonariuszy na emeryturę. Sporządzenie prognozy rozkładu tych wydatków w czasie wymagałoby jednak pozyskania bardziej szczegółowych danych opisujących beneficjentów. Dlatego w analizowanym przypadku pozostaje zastosować podejście konserwatywne i oszacować skutki finansowe ustawy przy założeniu, że wszyscy uprawnieni funkcjonariusze przejdą na emeryturę. W takiej sytuacji wzrost **wydatków budżetu państwa na świadczenia emerytalne** tej grupy funkcjonariuszy wyniesie **ok. 6,1 mln zł w skali roku**, w warunkach z 2024 r.

Ponieważ parametr w postaci przeciętnej długości okresu zatrudnienia w korpusie służby cywilnej przy wykonywaniu zadań przypisanych Służbie Celnej nie jest znany, do celów powyższego wyliczenia przyjęto okres 7-letni z uwagi na to, że relatywnie najwięcej pracowników zostało funkcjonariuszami w połowie 2010 r. Przeprowadzona symulacja pokazuje, że w razie wydłużenia tego okresu o rok (dla wszystkich 400 osób) szacowane wydatki budżetu państwa uległyby zwiększeniu dodatkowo o ok. 1 mln zł w skali roku.

Tabela nr 1: Rachunek skutków wpływu ustawy na wysokość wydatków emerytalnych.

			komentarz
okres pracy traktowany jako równorzędny ze służbą w Służbie Celnej	[lat]	7	założenie własne
przeciętna wysokość podstawy wymiaru emerytury funkcjonariusza Służby Celnej lub Służby Celno-Skarbowej	[zł]	7 000	założenie własne
2,6% podstawy wymiaru emerytury za każdy rok służby	[zł]	2,6%	ustawa emerytalna "zaopatrzeniowa"
skutek regulacji dla funkcjonariusza	[zł/osobę/rok]	15 288	przeciętny wzrost dochodów z emerytury funkcjonariusza w skali roku
liczba beneficjentów (funkcjonariuszy)	[osób]	400	dane Ministerstwo Finansów
skutki regulacji ogółem	[mln zł/rok]	6,1	

Źródło: Obliczenia własne.

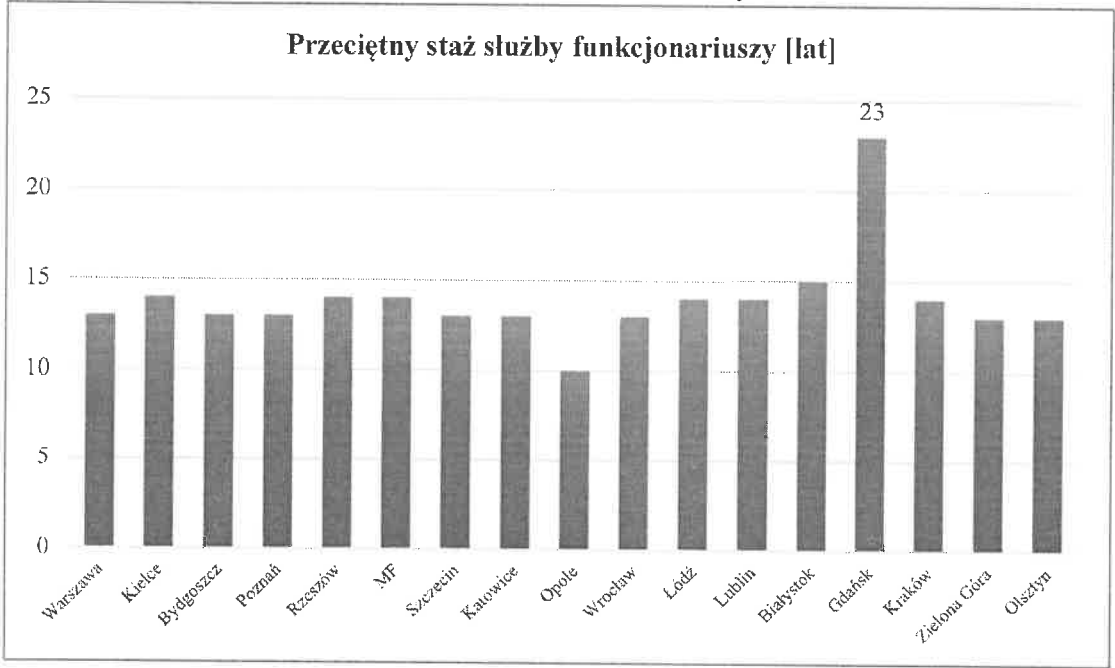
Wpływ ustawy na wysokość wydatków wypłacanych funkcjonariuszom z tytułu świadczenia motywacyjnego.

Zgodnie z art. 226b ust 1. ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej funkcjonariuszowi przyznaje się świadczenie motywacyjne w wysokości 1500 zł miesięcznie po osiągnięciu 25 lat w Służbie Celno-Skarbowej. Wysokość świadczenia wzrasta do kwoty 2500 zł miesięcznie po osiągnięciu 28 lat i 6 miesięcy stażu służbowego.

Uwzględniając dane statystyczne (tabela nr 2), można wnioskować, że wejście w życie projektowanych przepisów spowoduje konieczność naliczenia świadczenia motywacyjnego dla nielicznej grupy funkcjonariuszy, głównie zatrudnionych w jednostce organizacyjnej KAS w Gdańsku, gdyż w przypadku tych osób przeciętny staż służby wynosi 23 lata. Niemniej ze względu na to, że mowa jest tu o przeciętnym stażu funkcjonariuszy w poszczególnych jednostkach organizacyjnych KAS (zob. wykres nr 1), nie można wykluczyć, że pojedyncze przypadki nabycia prawa do świadczenia motywacyjnego wystąpią także w innych jednostkach organizacyjnych KAS.

Z uwagi na to, że zbiór tych osób nie jest duży wpływ projektowanej ustawy na **wydatki budżetu państwa z tytułu świadczenia motywacyjnego** będzie marginalny, ponieważ prawdopodobnie nie przekroczy 1 mln zł w skali roku.

Wykres nr 1: Przeciętny staż funkcjonariuszy liczony jako podstawa nabycia prawa do emerytury zgodnie z przepisami dotyczącymi zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy służb mundurowych.

Źródło: Dane przekazane przez Ministerstwo Finansów (załącznik do pisma z dnia 25 stycznia 2024 r. o nr DBM8.106.1.2024).

Opis statystyczny grupy funkcjonariuszy objętych projektowaną ustawą. Z danych statystycznych opisujących zbiór funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej objętych projektowaną regulacją (tabela nr 2) wynika, że przeciętny łączny staż (pracy i służby) funkcjonariuszy pełniących nadal służbę w jednostkach organizacyjnych KAS wynosi 31,65 lat. Rozkład przeciętnego stażu (pracy i służby) w podziale na poszczególne jednostki organizacyjne KAS pokazuje, że wielkości te są skupione wokół średniej dla całego zbioru. Natomiast przeciętny staż funkcjonariuszy stanowiący podstawę nabywania prawa do emerytury zgodnie z przepisami dotyczącymi zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy służb mundurowych wynosi 13,88 lat. W przypadku tej zmiennej wielkości przeciętne w poszczególnych jednostkach organizacyjnych KAS również są skupione wokół wielkości średniej dla całego zbioru, z wyjątkiem funkcjonariuszy służących w jednostce organizacyjnej KAS w Gdańsku.

Tabela nr 2: Dane opisujące zbiór funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej objętych projektowaną regulacją.

	jednostka organizacyjna	ogólna liczba członków korpusu służby cywilnej, których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy, na podstawie: art.22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej	liczba funkcjonariuszy, o których mowa w kolumnie 1, którzy na 31.12.2023 r. dalej pełnią służbę w jednostce organizacyjnej KAS	przeciętny łączny staż (pracy i służby) funkcjonariuszy pełniących służbę, o których mowa w kolumnie 2	przeciętny posiadany staż służby funkcjonariuszy pełniących służbę, o których mowa w kolumnie 2, stanowiący podstawę nabycia prawa do emerytury, w myśl przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...)*	liczba funkcjonariuszy, o których mowa w kolumnie 1 zwolnionych ze służby, w związku z nabyciem uprawnień emerytalnych na podstawie przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...)*	liczba funkcjonariuszy, o których mowa w kolumnie 2 posiadających prawo do świadczenia motywacyjnego przysługującego po osiągnięciu: 25/28,5 lat służby (art. 226b ustawy o KAS)	liczba funkcjonariuszy, o których mowa w kolumnie 2 i którym przysługuje świadczenie za długoletnią służbę (art. 226a ustawy o KAS)
		1	2	3	4	5	6	7
1	Warszawa	171	61	32	13	1	0	61
2	Kielce	28	8	33	14	0	0	8
3	Bydgoszcz	59	18	33	13	0	0	18
4	Poznań	145	56	35	13	0	0	56
5	Rzeszów	51	21	34	14	4	0	21
6	MF	5	5	29	14	0	0	5
7	Szczecin	41	9	33	13	1	0	9
8	Katowice	33	16	33	13	0	0	16
9	Opole	10	8	32	10	1	0	8
10	Wrocław	71	36	32	13	1	0	36
11	Łódź	92	42	33	14	2	0	42
12	Lublin	75	35	31	14	9	0	35
13	Białystok	41	8	25	15	0	0	8
14	Gdańsk	40	21	25	23	0	0	21
15	Kraków	99	26	32	14	1	0	26
16	Zielona Góra	20	16	33	13	1	0	16
17	Olsztyn	43	14	33	13	0	0	14
razem		1024	400	31,65	13,88	21	0	400

Źródło: Ministerstwo Finansów, załącznik do pisma z dnia 25 stycznia 2024 r. o nr DBM8.106.1.2024.

Warszawa, 22 lutego 2024 r.

BAS-WAPEiM-402/24

SEKRETARIAT Z-OY SZEFA KS

L.dz. DS.1102.46.0224

Data wpływu 23.02.2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPs-wp. 020.36.7.2024

Data wpływu 26.02.24v.

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Ewa Matecka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada dodanie punktu 1e w art. 13 ust. 1 w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Zgodnie z projektem jako równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celno-Skarbowej

i Służbie Więziennej będą traktowane okresy zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy w przypadku, gdy stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej¹ lub ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej².

Proponowana ustawa ma wejść w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

W prawie Unii Europejskiej w dziedzinie świadczeń zabezpieczenia społecznego, w tym świadczeń emerytalnych, należy wskazać rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (dalej: rozporządzenie (WE) nr 883/2004)³ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (dalej: rozporządzenie (WE) nr 987/2009)⁴.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy art. 11 ust. 3 lit. b i d rozporządzenia (WE) nr 883/2004 stanowią, że urzędnik służby cywilnej podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, jakiemu podlega zatrudniająca go administracja oraz, że osoba powołana lub odwołana ze służby w siłach zbrojnych lub służby cywilnej w państwie członkowskim podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego.

Proponowana regulacja, dotycząca uznania okresów zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej za równorzędne ze służbą w służbach mundurowych, nie jest objęta rozporządzeniem (WE) nr 883/2004.

Projekt ustawy nie zawiera również postanowień objętych rozporządzeniem (WE) nr 987/2009.

Przedmiot projektu leży poza zakresem regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

¹ Dz. U. Nr 72 poz. 802, ze zmianami (ustawa już nie obowiązuje).

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 oraz poz. 1948 (ustawa już nie obowiązuje).

³ Dz. Urz. UE L 166 z 30.4.2004 r., s. 1, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 5, str. 72.

⁴ Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009 r., s. 1, ze zmianami.

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Dorota Olejniczak

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Adam Dudzic

Warszawa, 22 lutego 2024 r.

BAS-WAPEiM-403/24

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. 875-W.010.76.8.2024
Data wpływu 16.02.2024

SEKRETARIAT Z-OCY SZEFANIG
L.dz. 120.1120.76.2024(2)
Data wpływu 23.02.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Ewa Matecka) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zakłada dodanie punktu 1e w art. 13 ust. 1 w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Zgodnie z projektem jako równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celno-Skarbowej i Służbie Więziennej będą traktowane okresy zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy w przypadku, gdy stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej¹ lub ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej².

¹ Dz. U. Nr 72 poz. 802, ze zmianami (ustawa już nie obowiązuje).

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 oraz poz. 1948 (ustawa już nie obowiązuje).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE.**

Autor:

Dorota Olejniczak

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Adam Dudzic

Warszawa, dnia 23 lutego 2024 r.

BAS-WAP/WASiE/WAZSP-404/24

DS. 1700. 21. 2024
27. 02. 2024

Pan Minister
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Ocena Skutków Regulacji
zawartej w senackim projekcie ustawy o zmianie
ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji,
Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu,
Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego,
Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej,
Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa,
Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej
oraz ich rodzin (projekt przed nadaniem numeru druku sejmowego oznaczony
jako SH-020-34(2)/24, przedstawiciel wnioskodawców: senator Ewa Matecka)

I. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane zmiany legislacyjne mają służyć niewielkiej grupie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, którzy są mniej korzystnie traktowani w zakresie uprawnień emerytalnych w porównaniu z pozostałymi funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej w świetle przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2023 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. BA-WP.020.36.10.2024
Data wpływu 27.02.24v.

poz. 1280 ze zm.); dalej jako: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Ustawa ta określa zasady nabywania uprawnień z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy w zależności od długości osiągniętych okresów służby. Okres wykonywania przez niektórych obecnych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej zadań w ramach uprzednio wiążącego ich stosunku pracy nie jest aktualnie traktowany jako okres służby odpowiadający stosunkom służby w formacjach celnych lub celno-skarbowych i nie może zostać wliczony do okresu służby w celu uzyskania świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy. W efekcie funkcjonariusze ci nie mogą skorzystać z emerytury z zaopatrzenia funkcjonariuszy na korzystnych zasadach obejmujących innych funkcjonariuszy tej samej formacji. Dotyczy to przede wszystkim wieku przejścia na emeryturę i wysokości emerytury.

II. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy w art. 13 określa okresy, które traktuje się jako okresy równorzędne ze służbą, z tytułu której przysługują uprawnienia z zaopatrzenia emerytalnego. W projekcie proponuje się, że w art. 13 ust. 1 po pkt 1d zostanie dodany pkt 1e. Zmiana ta spowoduje, że za równorzędne ze służbą będzie się traktować „okresy zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy w przypadku, gdy stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej”. Wskazane daty wynikają z przekształceń organizacyjno-prawnych administracji celno-skarbowej szczegółowo opisanych w uzasadnieniu projektu (str. 2-4).

Projektowana zmiana dotyczy grupy obecnych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, którzy dawniej byli pracownikami o statusie członka korpusu służby cywilnej i wykonywali „zadania przypisane Służbie Celnej”. Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy obecnie posługuje się zwrotem „zadania przypisane dla Służby Celnej” w art. 13 ust. 1 pkt 1d. W uzasadnieniu projektu jako przykład

bardziej szczegółowo opisano zadania pracowników szczególnego nadzoru podatkowego (str. 2).

Osobom objętym projektem miałyby przysługiwać uprawnienia z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy na zasadach odpowiadających innym funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej, którzy w przeszłości pozostawali w stosunku służby w ramach innych struktur lub w ramach stosunku pracy wykonywali innego rodzaju zadania. Wcześniejsze nabycie uprawnień emerytalnych pozwoli również na uzyskanie uprawnień związanych ze statusem emeryta. Proponowana zmiana pośrednio wpłynęłaby na możliwość uzyskania przez te osoby świadczenia motywacyjnego przysługującego funkcjonariuszowi po osiągnięciu 25 lat służby (w wysokości 1500 zł miesięcznie, po osiągnięciu 28 lat i 6 miesięcy służby – w wysokości 2500 zł). Świadczenie motywacyjne przysługuje na podstawie art 226b ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 615 ze zm.), który w ust. 2 pkt 3 przewiduje, że do stażu służby zalicza się okresy traktowane jako równorzędne ze służbą wymienione w art. 13 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

III. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Senacki projekt ustawy ma na celu traktowanie jako równorzędnych ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celno-Skarbowej i Służbie Więziennej okresów zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy w przypadku, gdy stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. W uzasadnieniu do projektu wskazano, że dotyczy on relatywnie niewielkiej, liczącej ok. 400 osób grupy pracowników, wykonujących zadania przekazane służbie celnej. Ze względu na charakter projektowanej zmiany, wynikającej z uwarunkowań

wewnątrz krajowych, nie ma konieczności dokonywania analizy porównawczej z rozwiązaniami stosowanymi w innych państwach.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projektowana regulacja będzie miała wpływ m.in. na:

- funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, których stosunek pracy został zmieniony na stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej¹ albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej² – wg szacunków Ministerstwa Finansów projektowana regulacja objęłaby grupę ok. 400 funkcjonariuszy, dla których okres zatrudnienia, w którym uprawnieni jako członkowie korpusu służby cywilnej wykonywali zadania przypisane później Służbie Celnej byłby wliczany do okresu służby,
- Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) – przy naliczaniu świadczenia motywacyjnego miałyby obowiązek uwzględniania okresu zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy,
- Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – przy naliczaniu wysokości świadczenia emerytalnego miałyby obowiązek uwzględniania okresu zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy;
- budżet państwa – wzrost wydatków związanych ze zwiększonymi świadczeniami motywacyjnymi wskazanymi powyżej funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz po ich przejściu na emeryturę – zwiększonymi wydatkami na świadczenia emerytalne.

¹ Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 ze zm.; ustawa uchylona została z dniem 31.10.2009 r. na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1799, 1948.

V. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w Ocenie Skutków Regulacji załączonej do projektu projekt ustawy został przesłany następującym podmiotom: Wiceprezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej, Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Finansów, Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu, Szefowi KAS, Szefowi Służby Cywilnej, Komendantowi Głównemu Policji, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, Komendantowi Straży Marszałkowskiej, Komendantowi Służby Ochrony Państwa, Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej, Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej, Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Rzecznikowi Finansowemu, Przewodniczącemu Zarządu krajowego OZZ KAS. Część powyższych podmiotów nie zgłosiła uwag.

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zostały zamieszczone na senackiej stronie internetowej i przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji załączonej do projektu.

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

Projektowana ustawa będzie miała nieznaczny wpływ na wzrost wydatków budżetowych związanych ze świadczeniami emerytalnymi wskazanej w pkt IV grupy funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Został on oszacowany na ok. 6 mln zł w skali roku³. Dodatkowo ok. 1 mln zł rocznie mogą wynieść w skali roku wydatki budżetu państwa z tytułu świadczenia motywacyjnego⁴.

³ Załącznik do OSR przygotowanego przez Wnioskodawców, tabela 1.

⁴ Tamże, s. 2.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Projektowana regulacja ze względu na fakt, iż dotyczy wybranej grupy funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w skali makro, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Niemniej może ona mieć istotne znaczenie dla tych funkcjonariuszy służby Celno-Skarbowej, którzy dzięki projektowanym zmianom będą mieli w przyszłości wyższą przeciętnie o ok. 1,27 tys. zł miesięcznie emeryturę.

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Projekt nie przewiduje wprowadzenia nowych obciążeń regulacyjnych lub obowiązków informacyjnych.

IX. Wpływ na rynek pracy

Ze względu na charakter projektu oraz to, że dotyczy on nielicznej grupy potencjalnych beneficjentów, regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Projektowana zmiana będzie miała niewielki wpływ na zaopatrzeniowy system zabezpieczenia emerytalnego w Polsce poprzez wskazanie w przypadku funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej okresów zatrudnienia wliczanych do okresu służby.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy ma wejść w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia. Projektowana ustawa nowelizująca nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projektodawcy nie wskazują sposobu ani terminu ewaluacji.

XIII. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Do Oceny Skutków Regulacji objętej uzasadnieniem projektu załączono szczegółowy opis metody przyjętej do oszacowania skutków finansowych regulacji.

Autorzy:

dr hab. Dorota Dzienisiuk (pkt I, II, V, VIII, XI, XII, XIII)
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

dr Piotr Russel (pkt IV, VI, VII, IX, X)
specjalista ds. systemu gospodarczego
w Biurze Analiz Sejmowych

Justyna Branna (pkt III)
specjalistka ds. międzynarodowych
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Adam Dudzic

*Deskryptory bazy REX: Ocena skutków regulacji, Zabezpieczenia społeczne,
Weryfikacja: : dr Adam Karczmarek (pkt I, II, V, VIII, XI, XII, XIII), dr Dobromir Dziewulak (pkt III), dr
Adrian Grycuk (pkt IV, VI, VII, IX, X).*

Białystok, 19 lutego 2024 r.

Federacja
Związków Zawodowych
Służb Mundurowych

**Zrzeszenie Związków Zawodowych
Służby Celnej RP**

ul. Celników Polskich 21; 21-500 Biała Podlaska

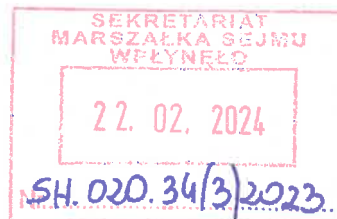
Adres do doręczeń:

ul. Octowa 2 ;

15-399 Białystok

Nr ZZZSC.0101.6.2024.Z.bia

/tylko w wersji elektronicznej/

**Pan Marszałek
Szymon Hołownia**

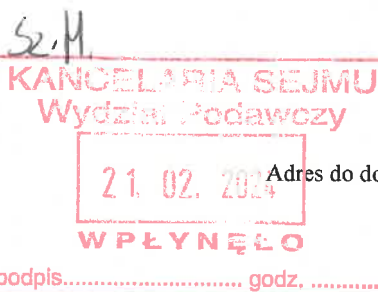
Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do uchwały Senatu z 15 lutego 2024 r. w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, działając jako ogólnokrajowa organizacja związkowa, reprezentująca interesy funkcjonariuszy i pracowników Krajowej Administracji Skarbowej, uprzejmie proszę o rozszerzenie projektu przedmiotowej ustawy o pominiętą niewielką grupę funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej tzw. „ucywilnionych” w związku z wdrożeniem reformy w ramach, której powstała w 2017 r. Krajowa Administracja Skarbowa (KAS).

Skierowany przez Senat projekt ustawy zmieniającej traktuje jako równorzędne ze służbą okresy pracy tylko w odniesieniu do funkcjonariuszy, którzy zostali przeniesieni do Służby Celnej w 2003 r. z Urzędów Kontroli Skarbowej na podstawie art. 24 pkt 1 lit. b tiret drugie i czwarte ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych. Funkcjonariusze ci od 1 września 2003 r. wykonywali zadania przypisane tej służbie i ich stosunki pracy zostały następnie przekształcone w stosunki służby na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, tj. grupy pracowników wykonujących zadania z zakresu podatku akcyzowego przekazane Służbie Celnej.

Poza regulacją umożliwiającą zaliczenie okresów pracy jako równorzędne ze służbą pozostaje grupa funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, których stosunek służby przekształcił się w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej ustawę o KAS

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SP5-2P.020.36.9.2023
Data wpływu 26.02.2024

Zrzeszenie Związków Zawodowych Służby Celnej RP

ul. Celników Polskich 21; 21-500 Biała Podlaska

Adres do doręczeń: ul. Octowa 2 ; 15-399 Białystok; email: zrzeszenie.kas@gmail.com tel. +48 692 648 983

oraz którzy ponownie podjęli służbę w Służbie Celno-Skarbowej w wyniku przeniesienia do niej na podstawie art.150 ustawy o KAS.

Wśród wspomnianej grupy funkcjonariuszy są również osoby, które w 2003 r. były przeniesione do Służby Celnej i następnie w 2017 r. „ucywilnieni”.

Pozostawienie tej niewielkiej grupy poza możliwością zaliczenia przerwy w świadczeniu służby tj. okresu pracy w KAS, jako równorzędnego ze służbą wpływa negatywnie na świadczenia emerytalne jak również motywacyjne, jak również stawia „ucywilnionych” funkcjonariuszy w warunkach dużo gorszych niż pozostałych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej.

W załączeniu przedstawiam projekt zmieniający ustawę zaopatrzeniową regulujący sytuację wspomnianych wyżej grup funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej jak również zawierający regulacje będące konsekwencją zmiany art.13. ustawy zaopatrzeniowej.

J wyrażam szacunek

Przewodniczący ZZSC RP

Stefan Kwiślik

Załącznik:

1. skan KRS Zrzeszenia ZZSC RP
2. projekt zmiany ustawy zaopatrzeniowej.

Zrzeszenie Związków Zawodowych Służby Celnej RP

ul. Celników Polskich 21; 21-500 Biała Podlaska

Adres do doręczeń: ul. Octowa 2 ; 15-399 Białystok; email: zrzeszenie.kas@gmail.com tel. +48 692 648 983

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin

Art.1. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2023 r. poz. 1280,1429 i 1834) wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 13 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:

8) okresy zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy w przypadku, gdy stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej;

9) okres zatrudnienia w jednostce organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej w przypadku funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, którego stosunek służby przekształcił się w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948, z późn. zm.) oraz który został przeniesiony do pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej na podstawie art. 150 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 615) o Krajowej Administracji Skarbowej;

2. w art. 15aa w ust. 3 wyrazy „o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1d, 2, 5, 6 lub 7” zastępuje się wyrazami „o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1d, 2, 5, 6, 7, 8 i 9”;

3. w art. 18b w ust. 2 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) okresy zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy w przypadku, gdy stosunek pracy osoby, która wykonywała zadania przypisane Służbie Celnej, został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej;

6) zatrudnienia w jednostce organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej w przypadku funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, którego stosunek służby przekształcił się w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej oraz który został przeniesiony do

pełnienia służby w Służbie Celno- Skarbowej na podstawie art. 150 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;

4. po art. 33c dodaje się art. 33d w brzmieniu:

„Art. 33d. W przypadku ponownego przyjęcia emeryta do służby w Służbie Celno-Skarbowej i pełnienia tej służby nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy, na wniosek emeryta zgłoszony po zakończeniu tej służby ponownie ustala się wysokość emerytury przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 8 i 9 albo art. 18b ust. 2 pkt 5 i 6.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

Uzasadnienie:

Celem proponowanej zmiany w zakresie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2023 r. poz. 1280, 1429 i 1834) jest potraktowanie jako równorzędnych ze służbą w Służbie Celnej okresów zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej (pracowników), którzy od 1 września 2003 r. wykonywali zadania przypisane tej służbie i których stosunki pracy zostały następnie przekształcone w stosunki służby na podstawie art. 22b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej albo art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej . Grupy pracowników, wykonujących zadania przekazane Służbie Celnej na podstawie art. 24 pkt 1 lit. b tiret drugie i czwarte ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów .

Są to osoby wykonujące niegdyś zadania w zakresie:

- 1) wymiaru i poboru podatku od towarów i usług z tytułu importu towarów;
- 2) szczególnego nadzoru podatkowego;
- 3) wymiaru i poboru podatku akcyzowego;
- 4) kontroli przestrzegania legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców.

Jak również zniwelowanie skutków powołania Krajowej Administracji Skarbowej w miejsce dotychczas funkcjonujących: administracji podatkowej, kontroli skarbowej i Służby Celnej, w stosunku do funkcjonariuszy, których stosunek służby przekształcił się w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej ustawę o KAS oraz którzy ponownie podjęli służbę w Służbie Celno-Skarbowej w wyniku przeniesienia do niej na podstawie art. 150 ustawy o KAS. Projektowane przepisy pozwalają zaliczyć jako okres równorzędny ze służbą, okres zatrudnienia w jednostce organizacyjnej KAS w przypadku funkcjonariusza, którego stosunek służby przekształcił się w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy *Przepisy wprowadzając ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej* i który został przeniesiony do pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej na podstawie art. 150 ustawy o KAS. Dzięki zaliczeniu okresu „ucywilnienia” do wysługi emerytalnej świadczenie emerytalne funkcjonariuszy po zwolnieniu ze służby będzie uwzględniało również okres pracy w KAS po przekształceniu stosunku służby w stosunek pracy, a przed ponownym

mianowaniem do służby w Służbie Celno-Skarbowej. Praca świadczona przez byłych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w tym okresie, była niezwykle istotna z uwagi na prawidłowe funkcjonowanie nowo powstałej organizacji - Krajowej Administracji Skarbowej, a także przyczyniła się do efektywnej realizacji ustawowych zadań nałożonych na KAS, m.in. w zakresie obejmowania towarów procedurami celnymi, prowadzenia kontroli celno-skarbowej, rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępstw oraz przestępstw karnych skarbowych czy wykroczeń karnych skarbowych należących do właściwości organów KAS, co miało na celu ograniczenie szarej strefy.

Zaproponowano również dodanie do ustawy **art. 33d**, który pozwala, w przypadku ponownego przyjęcia emeryta do służby w Służbie Celno-Skarbowej, na ponowne ustalenie wysokości emerytury, przez doliczenie nieuwzględnionych w wymiarze świadczenia okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w projektowanym art. o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 8 i 9 albo art. 18b ust. 2 pkt 5 i 6 tj. okresu zatrudnienia w jednostce organizacyjnej KAS w przypadku funkcjonariusza, którego stosunek służby przekształcił się w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej ustawę o KAS i który został przeniesiony do pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej na podstawie art. 150 ustawy o KAS. Zaproponowano, że warunkiem takiego zaliczenia będzie pełnienie służby przez nieprzerwany okres co najmniej 12 miesięcy oraz złożenie wniosku przez emeryta po zakończeniu służby.

Zgodnie bowiem z art. 33a ww. ustawy, w przypadku ponownego przyjęcia emeryta do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celno-Skarbowej lub Służbie Więziennej albo powołania do zawodowej służby wojskowej, może on wnioskować o ponowne ustalenie wysokości emerytury w sposób określony w art. 33b i art. 33c ustawy. Jak stanowi art. 33b ustawy w przypadku pełnienia tej służby nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy, na wniosek emeryta ustala się nową podstawę wymiaru emerytury, w sposób określony odpowiednio w art. 5 ust. 1 albo ust. 1a albo w art. 18f. Natomiast w myśl art. 33c ww. ustawy ponowne ustalenie wysokości emerytury przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów służby, następuje na wniosek emeryta zgłoszony po zakończeniu tej służby.

Obecnie obowiązujące przepisy nie pozwalają zatem na przeliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem okresów, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 8 i 9 albo art. 18b ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy zmienianej, które przypadały przed ponownym przyjęciem do służby, na wniosek emeryta zgłoszony po zakończeniu tej służby. W przypadku funkcjonariuszy, po wprowadzeniu nowego okresu równorzędnego ze służbą (art. 13 ust. 1 pkt 8 i 9 albo art. 18b ust. 2 pkt 5 i 6), brzmienie przepisów art. 33a-33c byłoby niewystarczające, gdyż zmiana wysokości emerytury ograniczona byłaby do doliczenia do wysługi emerytalnej okresu służby po zwolnieniu do służby, a nie okresu równorzędnego ze służbą przypadającego pomiędzy okresami pełnienia służby. Tym samym wprowadzenie art. 33d do ustawy jest uzasadnione.